

Elijah - Nambari Tisa

Nabii Alisema Uongo

Jeff Pippenger

2023-10-11

Tulihitimisha makala iliyopita kwa kifungu kinachoshughulikia "roho ya uongo." Kifuatacho ni moja ya aya kutoka katika kifungu hicho.

Wahudumu wasiotakaswa wanajipanga dhidi ya Mungu. Wanamsifu Kristo na mungu wa ulimwengu huu kwa wakati huohuo. Ingawa kwa kinywa wanampokea Kristo, wanamkumbatia Barabbas, na kwa matendo yao husema, 'Si mtu huyu, bali Barabbas.' Wote wanaosoma mistari hii, wajihadhari. Shetani amejigamba kuhusu anachoweza kufanya. Anadhamiria kuvunja umoja ambao Kristo aliomba upatikane katika kanisa lake. Husema, 'Nitatoka niende niwe roho wa uongo ili kuwadanganya ninaoweza, kukosoa, na kuhukumu, na kupotosha.' Mwana wa udanganyifu na wa ushahidi wa uongo akikaribishwa na kanisa lililopewa nuru kuu, ushahidi mkubwa, kanisa hilo litatupa mbali ujumbe ambao Bwana ametuma, na kupokea madai yasiyo na mantiki kabisa na dhana za uongo na nadharia za uongo. Shetani anacheka upumbavu wao, kwa maana anajua ukweli ni nini. Ushuhuda kwa Wahudumu, 409.

Acha "mwana wa udanganyifu na wa ushuhuda wa uongo apokelewe na kanisa ambalo limepata nuru kuu, ushahidi mkubwa, na kanisa hilo litatupilia mbali ujumbe ambao Bwana ametuma, na kupokea madai yasiyo na mantiki kabisa na dhana potofu na nadharia potofu." Mnamo mwaka 1863, Uadventista wa Wamillerite 'ulirudi' kwenye mbinu isiyo na mantiki na potofu iliyotumiwa na Uprotestanti uliopotoka na ukakataa utambuzi wa William Miller wa nyakati saba za Walawi ishirini na sita. Somo la 'kurudi' liliwakilishwa na waasi katika Hesabu kumi na nne, walipoamua kuchagua kiongozi na kurejea Misri.

Wakasema wao kwa wao, Hebu tuchague kiongozi, na turudi Misri. Hesabu 14:4.

Suala la "kurudi" katika Uprotestanti waasi pia liliwakilishwa na Yeremia, ambapo katika sura ya kumi na tano aliambiwa kwamba Waprotestanti walioanguka wangeweza kumrudia, lakini yeye asirudi kwao.

Sikuketi katika kusanyiko la wadhihaki, wala sikufurahi; nilikaa peke yangu kwa sababu ya mkono wako; kwa maana umenijaza ghadhabu. Kwa nini uchungu wangu ni wa daima, na jeraha langu haliwezi kuponyeka, linalokataa kupona? Je, utakuwa kwangu kabisa kama mwongo, na kama maji yanayokauka? Kwa hiyo Bwana asema hivi, ukindirudia, ndipo nitakurudisha tena, nawe utasimama mbele zangu; na ukitoa kilicho cha thamani kutoka kwa kilicho duni, utakuwa kama kinywa changu; na waache wao wakurudie wewe, bali wewe usiwarudie wao. Nami nitakufanya uwe kwa watu hawa ukuta wa shaba uliokingiwa; nao watapigana nawe, lakini hawatakushinda; kwa maana mimi nipo pamoja nawe ili kukuokoa na kukukomboa, asema Bwana. Yeremia 15:17-20.

Huenda mfano wa kinabii ulio wazi zaidi wa kanuni ya kutorudi katika Uprotestanti uliopotoka unapatikana katika hadithi ya nabii asiye mtii, ambaye alifikisha ujumbe wa karipio kwa Yeroboamu, mfalme wa kwanza wa makabila kumi ya kaskazini.

Ndipo mfalme akamwambia mtu wa Mungu, Njoo nyumbani nami, ujiburudishe, nami nitakupa zawadi. Naye mtu wa Mungu akamwambia mfalme, Hata ukinipa nusu ya nyumba yako, mimi sitaingia pamoja nawe, wala sitakula mkate wala kunywa maji mahali hapa; kwa kuwa ndivyo neno la Bwana lilivyoni amuru, likisema, Usile mkate, wala usinywe maji, wala usirudi kwa njia ile ile uliyojia. Basi akaenda kwa njia nyingine, wala hakurudi kwa njia ile ile aliyoitumia alipokuja Betheli. 1 Wafalme 13:7-10.

Nabii asiye mtii alikuwa ameambiwa na Mungu asirudi kwa njia aliyokuja nayo. Uadventista wa Millerite ulikuwa umetoka katika Uprotestanti uliowakilishwa na Sardi, na hawakupaswa kurudi. Ijapokuwa nabii asiye mtii alijua vyema kabisa asirudi kwa njia aliyokuja nayo, nabii wa uongo wa ufalme wa Yeroboamu alimwambia kwamba Mungu alikuwa amesema kuwa yule nabii asiye mtii arudi nyumbani kwa yule nabii wa uongo na ale pamoja naye. Kinyume na maelekezo ya Mungu, akafanya jambo hilo hilo. Mara tu alipoanza kula chakula cha yule nabii wa uongo, Biblia inasema wazi kwamba nabii wa Samaria alikuwa amedanganya.

Na palikuwapo nabii mzee aliyekaa Betheli; na wanawe wakaja wakamweleza matendo yote aliyoyatenda mtu wa Mungu siku ile huko Betheli; na maneno aliyoyasema kwa mfalme, wakamweleza baba yao pia. Baba yao akawaambia, Amekwenda njia ipi? Kwa kuwa wanawe walikuwa wameona njia aliyokwenda mtu wa Mungu, aliyekuja kutoka Yuda. Akawaambia wanawe, Niandalieni punda. Basi wakamwandalia punda; akampanda, akaenda kumfuata mtu wa Mungu, akamkuta ameketi chini ya mwaloni; akamwambia, Je, ndiwe mtu wa Mungu uliyekuja kutoka Yuda? Akasema, Ndimi. Kisha akamwambia, Njoo nyumbani kwangu, ule chakula. Akasema, Siwezi kurudi pamoja nawe, wala kuingia pamoja nawe; wala sitakula chakula wala kunywa maji pamoja nawe mahali hapa; kwa maana neno la Bwana limeniambia, Usile chakula, wala usinywe maji huko, wala usirudi kwa njia uliyokuja. Akamwambia, Mimi nami ni nabii kama wewe; naye malaika amenena nami kwa neno la Bwana, akisema, Mrejeshe pamoja nawe nyumbani kwako, ili akale chakula na anywe maji. Lakini akamdanganya. Basi akarudi pamoja naye, akala chakula nyumbani kwake, akanywa maji. 1 Wafalme 13:11-19.

Nabii asiye mtii alikula na kunywa pamoja na nabii wa uongo wa Samaria, kumaanisha alikubali ujumbe wa nabii aliyeasi, na akaukataa ujumbe wa Bwana. Ujumbe aliokuwa ameutoa kwa uaminifu siku hiyo hiyo. Alijua vyema kwamba hakupaswa kurudi, lakini hata hivyo alifanya hivyo. Dada White anatufahamisha kwamba ikiwa “mwana wa udanganyifu na shahidi wa uongo atapokelewa na kanisa ambalo limekuwa na nuru kuu, ushahidi mkuu, basi kanisa hilo litatupa ujumbe ambao Bwana ametuma.” Katika historia ya Millerite malaika wa kwanza alikuwa ameuangaza ulimwengu kwa utukufu wake. Mwaka 1840, ujumbe wa malaika wa kwanza ulipelekwa katika kila kituo cha misheni duniani.

"Habari za ujio wa Bwana unaokaribia kwa nguvu na utukufu mkuu katika ulimwengu wetu ni kweli, na mwaka 1840 sauti nyingi ziliinuliwa kuitangaza." Matoleo ya Miswada, juzuu ya 9,

134.

Muda mfupi baadaye, Uadventismo wa Wamileraiti ulirudi kwenye “uongo” wa mbinu za Uprotestanti mkengeufu, na ukatupilia mbali “ujumbe wa Bwana” ambao Mungu alikuwa ametuma kupitia William Miller. Walitupilia mbali ujumbe wa Musa kama ulivyowasilishwa na Eliya, na “uongo” uliopokelewa mwanzoni mwa historia ya Wamileraiti, unawakilisha “uongo” unaoaminiwa mwishoni; “uongo” unaoleta udanganyifu mkubwa juu ya Uadventismo wa Laodikia.

Na kwa udanganyifu wote wa udhalimu kwa wale wanaopotea; kwa sababu hawakulipokea pendo la ukweli, ili wapate kuokolewa. Na kwa sababu hii Mungu atawapelekea nguvu ya upotevu, ili waamini uongo; ili wahukumiwe wote ambao hawakuamini ile kweli, bali walipendezwa na udhalimu. 2 Wathesalonike 2:10-12.

Tunajaribu kudhihirisha jukumu la Eliya kama ishara kuhusiana na historia sambamba za pembe ya Uprotestanti na pembe ya Ujamhuri katika kipindi ambacho ufalme wa sita wa unabii wa Biblia unatawala. Ugumu wa kukusanya kinabii masuala yote ya mwaka 1863, angalau kwangu mimi, unatokana na mistari mbalimbali zinazolingiliana zinazokaribia dhana ya 'mantiki inayopindapinda'. Mantiki iliyo wazi na ya moja kwa moja daima ndiyo njia bora, lakini kutambua kweli za Kimungu na uhusiano wa kweli hizo miongoni mwao ni kazi ngumu, maana hupatikana katika Biblia 'hapa kidogo, pale kidogo'.

Ni nani atakayemfundisha maarifa? Na ni nani atakayemfanya afahamu mafundisho? Wale walioachishwa maziwa, na waliotolewa matitini. Kwa maana agizo juu ya agizo, agizo juu ya agizo; mstari juu ya mstari, mstari juu ya mstari; hapa kidogo, na pale kidogo. Isaya 28:9, 10.

Ni kazi ngumu pia wakati hadhira lengwa yako inaundwa na wale wanaofahamu kweli za msingi unazozishughulikia, lakini wengine ni wapya kwa yote hayo. Karibu kweli zote ninazokusudia kuzipitia kwa muhtasari katika makala hii zinapatikana katika Mabao ya Habakuki. Kwa kuogopa nisionekane kana kwamba natumia 'mantiki ya kuzungukazunguka', nitakuambia tunakoeleka kabla hatujafika huko.

Mnamo mwaka 1863, Uadventista wa Millerite wa Laodikia ulisimamisha sanamu ya wivu. Sanamu hiyo ya wivu inawakilisha kizazi cha kwanza kati ya vizazi vinne vya Uadventista wa Laodikia.

Kisha akaniambia, Mwana wa mwanadamu, inua sasa macho yako upande wa kaskazini. Basi nikainua macho yangu upande wa kaskazini, na tazama, upande wa kaskazini penye lango la madhabahu palikuwa na ile sanamu ya wivu katika ingilio. Ezekeieli 8:5.

Vizazi vinne vya Kanisa la Waadventista wa Sabato vinawakilishwa katika vifungu mbalimbali vya Maandiko, lakini ninatumia Ezekeieli sura ya nane kama rejea kuu. Sababu ya hili ni kwamba sura ya nane inaelekeza kwenye sura ya tisa. Katika Ezekeieli sura ya tisa, kutiwa muhuri kwa mia na arobaini na nne elfu kunaonyeshwa, na katika Shuhuda kwa Kanisa, juzuu ya tano, Dada White anabainisha wazi jambo hili. Katika maoni ya Dada White anazungumzia wazi makundi mawili ya waabudu huko Yerusalemu wakati kutiwa muhuri kunapofanyika. Ezekeieli naye hufanya vivyo

hivyo, na kundi lisilopokea muhuri limewakilishwa katika sura ya nane.

"Wale ambao hawahuzuniki kwa sababu ya kushuka kwao kiroho, wala hawaombolezi kwa ajili ya dhambi za wengine, wataachwa bila muhuri wa Mungu. Bwana anawapa amri wajumbe wake, wale watu wenye silaha za kuua mikononi mwao: 'Piteni mjini nyuma yake, mkaipige; jicho lenu lisione huruma, wala msisikitike; mkatue kabisa mzee, na kijana, na mwanamwali, na watoto wachanga, na wanawake; ila msimkaribie mtu yeyote mwenye alama; na muanzie hapa patakatifu pangu. Basi wakaanza na wazee waliokuwa mbele ya nyumba.'"

Hapa tunaona kwamba kanisa—patakatifu pa Bwana—ndilo la kwanza kuhisi pigo la ghadhabu ya Mungu. Wazee wa kale, wale ambao Mungu alikuwa amewapa nuru kuu na waliokuwa wamesimama kama walinzi wa maslahi ya kiroho ya watu, walikuwa wamesaliti dhamana yao. Walikuwa wamechukua msimamo kwamba hatupaswi kutazamia miujiza na udhihirisho ulio dhahiri wa nguvu za Mungu kama katika siku za zamani. Nyakati zimebadilika. Maneno haya yanaimarisha kutokuamini kwao, nao wanasema: Bwana hatatenda mema, wala hatatenda mabaya. Yeye ni mwenye rehema sana kiasi kwamba hatawatembelea watu wake kwa hukumu. Hivyo 'Amani na salama' ndilo wito kutoka kwa watu ambao hawatainua tena sauti zao kama tarumbeta kuwaonyesha watu wa Mungu maasi yao na nyumba ya Yakobo dhambi zao. Mbwa bubu hawa wasiobweka ndio wanaohisi kisasi cha haki cha Mungu aliyechukizwa. Wanaume, wanawali, na watoto wadogo wote wanaangamia pamoja. Ushuhuda, juzuu ya 5, 211.

Sura ya nane inaelezea wale walioko Yerusalemu—"kanisa"—ambao, katika kizazi cha nne kati ya vizazi vinne, wanaonyeshwa kama wakiinamia jua.

Akanileta katika ua wa ndani wa nyumba ya Bwana, na tazama, mlangoni pa hekalu la Bwana, kati ya ukumbi na madhabahu, kulikuwa na watu kama ishirini na watano, waliogeuzia mgongo wao hekalu la Bwana, na nyuso zao upande wa mashariki; nao walikuwa wakiliabudu jua upande wa mashariki. Kisha akaniambia, Je, umeona haya, mwanadamu? Je, ni kitu chepesi kwa nyumba ya Yuda kutenda machukizo wanayotenda hapa? Kwa maana wameijaza nchi jeuri, tena wamerudi kunitia hasira; na tazama, wanaweka tawi puani mwao. Kwa hiyo mimi nami nitawatenda kwa ghadhabu; jicho langu halitasikitika, wala sitaonea huruma; na wakilia masikioni pangu kwa sauti kuu, hata hivyo sitawasikia. Ezeieli 8:16-18.

Kama ilivyokuwa kwa ripoti mbaya ya wapelelezi kumi, viongozi ishirini na watano wa uasi wanaoabudu jua wame "mchochea" Bwana hadi akakasirika. Sheria ya Jumapili ndiyo "siku ya uchochezi" ambayo manabii wanaielekeza mbele. Sura ya tisa inaelezea wale wapokeao muhuri wa Mungu katika wakati huo huo, kwa kuwa inarudia tu na kupanua sura ya nane.

"Kutiwa muhuri kwa watumishi wa Mungu [Ufunuo sura ya saba] ni kile kile kilichoonyeshwa kwa Ezeieli katika maono." Ushuhuda kwa Wahudumu, 445.

Mwaka 1863, kizazi cha kwanza cha Uadventista wa Laodikia kilianza kutangatanga jangwani. Kwa mujibu wa historia ya kinabii, kile kinachotambuliwa kama sanamu ya wivu mwaka 1863 kilikuwa ndama wa dhahabu wa Aroni. Sifa za kinabii za ndama wa dhahabu ni kwamba ulikuwa sanamu ya mnyama, na ulikuwa wa dhahabu. Dhahabu ni ishara ya Babeli, kwa hiyo ndama wa

dhahabu wa Aroni ulikuwa sanamu ya mnyama wa Babeli. Sanamu ya mnyama hufafanuliwa tu kama muungano wa kanisa na dola, ambapo kanisa ndilo linalodhibiti uhusiano huo.

Lakini “sanamu kwa mnyama” ni nini? Na itaundwaje? Sanamu hiyo hufanywa na mnyama mwenye pembe mbili, nayo ni sanamu kwa yule mnyama. Pia huitwa sanamu ya mnyama. Basi, ili kujua sanamu hiyo ilivyo na jinsi itakavyoundwa, ni lazima tuchunguze sifa za mnyama huyo mwenyewe—upapa.

"Kanisa la mapema lilipoharibika kwa kuiacha unyofu wa Injili na kukubali ibada na desturi za kipagani, lilipoteza Roho na nguvu za Mungu; na ili kudhibiti dhamiri za watu, lilitafuta uungwaji mkono wa mamlaka za kiraia. Matokeo yake yakawa upapa, kanisa lililodhibiti nguvu za dola na kuzitumia kuendeleza malengo yake mwenyewe, hasa kwa kuadhibu 'uzushi.' Ili Marekani iunde mfano wa yule mnyama, mamlaka ya kidini lazima yadhhibiti serikali ya kiraia kiasi kwamba nguvu za dola pia zitatumwa na kanisa kutimiza malengo yake mwenyewe." Pambano Kuu, 443.

Aroni alitengeneza ndama wakati Musa alipokuwa akipokea Amri Kumi. Amri ya pili inakataza kuabudu sanamu, na pia inatoa maelezo kwa kiasi kuhusu tabia ya Mungu kwa kumtaja Mungu kuwa Mungu mwenye wivu.

Usijitengenezee sanamu ya kuchongwa, wala umbo la kitu chochote kilicho mbinguni juu, au kilicho duniani chini, au kilicho katika maji yaliyo chini ya nchi; usivisujudie wala kuvitumikia; kwa maana mimi, Bwana Mungu wako, ni Mungu mwenye wivu, nawaadhibu watoto kwa uovu wa baba zao hata kizazi cha tatu na cha nne cha wale wanionao chuki; nami naonyesha rehema kwa maelfu ya wale wanipendao na kuzishika amri zangu. Kutoka 20:4-6.

Sanamu ya ndama wa dhahabu ya Haruni, ikiwa ni sanamu ya kuabudiwa, inawakilisha sanamu ya wivu, kwa kuwa ilizua hasira ya haki iliyomlazimisha Musa kuvitupa chini na kuvivunja vibao viwili vya kwanza vya Amri Kumi. Tunakusudia kuonyesha kwamba mchoro bandia wa mwaka 1863 uliwakilishwa na ndama wa dhahabu wa Haruni. Wivu wa Mungu ulidhihirishwa dhidi ya sanamu ya ndama wa dhahabu ya Haruni, kwa kuwa sanamu hiyo ya ndama wa dhahabu iliwakilisha mungu wa uongo. Sanamu hiyo ya ndama ilikuwa uwakilishi bandia wa Mungu. Haruni alitangaza kwamba iliwakilisha miungu iliyowakomboa kutoka utumwani Misri. Vibao viwili ambavyo Musa alivivunja katika historia hiyo hiyo vilikuwa 'nakala' ya tabia ya Mungu wa kweli, Mungu ambaye kwa hakika aliwatoa kutoka Misri. Mchoro bandia uliotolewa mwaka 1863 ni sanamu ya wivu, kwa kuwa ulivunja vibao viwili vya Habakuki sura ya pili kwa kuondoa nyakati saba za kiapo cha Musa.

"Nimeona kwamba chati ya 1843 ilielekezwa kwa mkono wa Bwana, na kwamba haipaswi kubadilishwa; kwamba tarakimu zilikuwa kama Alivyotaka; kwamba mkono Wake ulikuwa juu yake na ukaficha kosa katika baadhi ya tarakimu, ili mtu yeyote asiweze kuliona, mpaka mkono Wake ulipoondolewa." Early Writings, 74, 75.

Zaidi ya hayo, Ellen White anaongeza kwenye agizo la kutokubadilisha mchoro wa 1843, kwa sharti la “isipokuwa kwa uvuvio.”

"Niliona kwamba chati ya zamani iliongozwa na Bwana, na kwamba hakuna hata tarakimu moja yake inapaswa kubadilishwa ila kwa uvuvio. Niliona kwamba tarakimu za chati hiyo zilikuwa kama Mungu alivyotaka ziwe, na kwamba mkono wake ulikuwa juu yake na ukaficha kosa katika baadhi ya tarakimu hizo, ili mtu yeyote asiweze kuliona hadi mkono wake uondolewe." Spalding na Magan, 2.

James na Ellen White walikuwa wanaishi na familia ya Otis Nichol, wakati Nichol alipoandaa na kutengeneza chati ya 1850. Jambo pekee lililo "badilishwa" katika chati ya 1850 lilikuwa kwamba mwaka "1844" ulitumika kuchukua nafasi ya mwaka "1843," ambao ulikuwa umeonyeshwa kwenye chati ya 1843. Jambo pekee "lililobadilishwa" lilikuwa marekebisho ya "kosa" ambalo Mungu alikuwa amelifunika kwa mkono wake. Uvuvio wa nabii mwanamke ulikuwa ndani ya nyumba ileile ambamo chati ya 1843 ilipo "badilishwa" kuwa chati ya 1850, na nyakati saba za Walawi ishirini na sita zilibaki zimehifadhiwa kwenye chati hiyo, kama zilivyokuwa kwenye chati ya 1843.

Amri ya pili inajumuisha kipande kingine cha fumbo hili la kinabii, kwa maana inabainisha kwamba Mungu huhesabu vizazi hadi anapowatia adhabu kwa uovu unaotendeka. Mwaka 1863 uliashiria mwanzo wa kizazi cha kwanza kati ya vizazi vinne vya Kanisa la Waadventista Wasabato, kwa kuwa harakati ya Wamillerite ilimalizika wakati huo.

Vibao viwili vya Amri Kumi vinaashiria vibao viwili vya Habakuki, lakini pia vinaashiria mikate miwili ya kutikiswa ya Pentekoste, ambayo ilikuwa sadaka ya pekee katika huduma ya patakatifu iliyojumuisha dhambi. Udhihirisho wa nguvu za Mungu katika utoaji wa Amri Kumi, udhihirisho wa nguvu za Mungu wakati wa umwagaji wa Roho wa Pentekoste, na udhihirisho wa nguvu za Mungu katika historia ya chati mbili za Wamileraiti, vyote vinaashiria udhihirisho wa mwisho wa umwagaji wa Roho Mtakatifu katika mvua ya masika. Mikate miwili ya kutikiswa ya Pentekoste inawakilisha laki moja arobaini na nne elfu ambao huinuliwa kama bendera wakati wa mvua ya masika.

Mikate ya kutikiswa ya Pentekoste ilipaswa kuandaliwa pamoja na 'chachu', ambayo inawakilisha dhambi, lakini chachu hiyo iliharibiwa kupitia mchakato wa kuoka.

Wakati huo huo, kulipokusanyika pamoja umati usioweza kuhesabika wa watu, hata wakakanyagana wao kwa wao, akaanza kuwaambia wanafunzi wake kwanza, Jihadharini na chachu ya Mafarisayo, ambayo ni unafiki. Luka 12:1.

Mikate ya kutikiswa ilikuwa sadaka ya malimbuko.

Mtaleta kutoka makao yenu mikate miwili ya kutikiswa, kila mmoja ukiwa wa sehemu mbili za kumi; itakuwa ya unga laini; itaokwa kwa chachu; mikate hii ni malimbuko kwa Bwana. Mambo ya Walawi 23:17.

Wale mia arobaini na nne elfu ni sadaka ya malimbuko katika siku za mwisho.

Na nikatazama, na tazama, Mwanakondoo amesimama juu ya mlima Sayuni, na pamoja naye kulikuwa na elfu mia moja arobaini na nne, waliokuwa na jina la Baba yake limeandikwa juu ya vipaji vya nyuso zao. Nami nikasikia sauti kutoka mbinguni, kama sauti ya maji mengi, na

kama sauti ya ngurumo kuu; nikasikia pia sauti ya wapiga vinubi wakipiga vinubi vyao. Nao waliimba kama wimbo mpya mbele ya kiti cha enzi, na mbele ya wale viumbe hai wanne, na wazee; wala hapakuwepo mtu aliyeweza kujifunza wimbo huo ila wale elfu mia moja arobaini na nne, waliokombolewa kutoka duniani. Hawa ndio ambao hawakujitia unajisi kwa wanawake; kwa maana ni wanawali. Hawa ndio wamfuatao Mwanakondoo kokote aendako. Hawa wamekombolewa kutoka kati ya wanadamu, wakiwa malimbuko kwa Mungu na kwa Mwanakondoo. Wala katika vinywa vyao hakukuonekana udanganyifu; kwa kuwa hawana mawaa mbele ya kiti cha enzi cha Mungu. Ufunuo 14:1-5.

Kundi la waabudu katika siku za mwisho ambao hawatakufa kamwe, linalowakilishwa na Eliya, litakuwa limeishinda dhambi kikamilifu, kwa kuwa moto wa utakaso unaoletwa juu yao na Mjumbe wa Agano huteketeza kabisa chachu na kuiondoa kutoka kwa wana wa Lawi.

Tazama, nitamtuma mjumbe wangu, naye ataitengeneza njia mbele yangu; na Bwana mnayemtafuta atakuja ghafula katika hekalu lake, naam, yule mjumbe wa agano, mnayemfurahia; tazama, anakuja, asema Bwana wa majeshi. Lakini ni nani atakayestahimili siku ya kuja kwake? Na ni nani atakayesimama atakapoonekana? Maana yeye ni kama moto wa msafishaji, na kama sabuni ya mfua nguo; naye ataketi kama msafishaji na mtakasaji wa fedha; naye atawatakasa wana wa Lawi, na kuwasafisha kama dhahabu na fedha, ili wamtotee Bwana sadaka kwa haki. Ndipo sadaka ya Yuda na Yerusalemu itampendeza Bwana, kama katika siku za kale, na kama katika miaka ya zamani. Malaki 3:1-4.

Sadaka iliyo “kama siku za kale” ni sadaka ya kutikiswa ya Pentekoste ya mikate miwili. Iliinuliwa juu kama sadaka, ikitambulisha manabii wawili waliouawa mitaani, na ambao kisha huinuliwa hadi mbinguni kama ishara, mwanzoni mwa mgogoro wa sheria ya Jumapili.

Aaron alipotengeneza ndama wake wa dhahabu, alitangaza kwamba ndama huyo ni miungu waliowatoa kutoka Misri, kisha akatangaza sikukuu kwa Bwana.

Akazipokea mikononi mwao, akaichonga kwa chombo cha kuchonga, akafanya ndama aliyemiminwa; nao wakasema, Hawa ndiyo miungu yako, Ee Israeli, waliokupandisha kutoka nchi ya Misri. Naye Haruni alipoiona, akajenga madhabahu mbele yake; na Haruni akatangaza, akasema, Kesho kutakuwa na sikukuu kwa Bwana. Kutoka 32:4, 5.

Wakati ufalme wa kaskazini wa Israeli ulipojitenga na ufalme wa kusini wa Yuda, Yeroboamu, mfalme wa kwanza wa Israeli, kwa makusudi aliianzisha ibada bandia katika miji miwili, akatoa tamko lile lile kama la Aroni, akidai kwamba ndama zake mbili za dhahabu ndizo miungu iliyowatoa kutoka Misri, na akatangaza sikukuu bandia kama alivyofanya Aroni.

Yeroboamu akasema moyoni mwake, Sasa ufalme utarudi kwa nyumba ya Daudi. Ikiwa watu hawa watakwea kwenda kutoa dhabihu katika nyumba ya Bwana huko Yerusalemu, ndipo moyo wa watu hawa utamrudia tena bwana wao, yaani Rehoboamu mfalme wa Yuda; nao wataniua, kisha wataamrudia Rehoboamu mfalme wa Yuda. Basi mfalme akafanya shauri, akatengeneza ndama wawili wa dhahabu, akawaambia, Ni taabu sana kwenu kupanda kwenda Yerusalemu; Hawa ndio miungu yenu, Ee Israeli, waliowapandisha kutoka nchi ya Misri. Akaweka mmoja huko Betheli, na mwingine akaweka huko Dani. Na jambo hilo likawa

dhambi; kwa maana watu walienda kuabudu mbele ya yule mmoja, hata mpaka Dani. Akaijenga nyumba ya mahali pa juu, akawaweka makuhani kutoka miongoni mwa watu wa daraja la chini, ambao hawakuwa wa wana wa Lawi. Naye Yeroboamu akaweka sikukuu mwezi wa nane, siku ya kumi na tano ya mwezi, mfano wa sikukuu iliyo katika Yuda, naye akatoa dhabihu juu ya madhabahu. Hivyo ndivyo alivyofanya huko Betheli, akitoa dhabihu kwa wale ndama aliowatengeneza; akawaweka huko Betheli makuhani wa mahali pa juu aliyokuwa amefanya. Basi akatoa dhabihu juu ya madhabahu aliyokuwa amefanya Betheli siku ya kumi na tano ya mwezi wa nane, yaani, katika mwezi aliouazimia moyoni mwake; akaweka sikukuu kwa wana wa Israeli; akatoa dhabihu juu ya madhabahu, na akafukiza uvumba. 1 Wafalme 12:26-33.

Dani humaanisha hukumu, na huwakilisha dola; Betheli humaanisha nyumba ya Mungu. Kama ilivyo katika uasi wa Aroni na ule wa mfalme Yeroboamu, ishara hizo huonyesha muungano wa kanisa na dola ambao hatimaye hutokea wakati wa sheria ya Jumapili nchini Marekani.

Sheria ya Jumapili hutokea mwishoni mwa Uadventista, na mwanzoni mwa Uadventista harakati iliyokuwa imetambuliwa kama pembe ya Kiprotestanti katika majira ya joto ya mwaka 1844 iliungana kisheria na pembe ya Kijamhuri. Hivyo, uasi wa Haruni na Yeroboamu unawakilisha mwaka 1863 pamoja na sheria ya Jumapili inayokuja hivi karibuni.

Sababu kwamba mjumbe wa agano anawatakasa "wana wa Lawi" na si mojawapo ya makabila mengine ni kwamba wakati wa uasi wa ndama wa dhahabu wa Haruni, Walawi ndio waliokuwa upande wa Musa. Kwa uaminifu wao, kisha wakafanywa kabila lililowakilisha ukuhani, heshima ambayo hapo awali ilikusudiwa kujumuisha wazaliwa wa kwanza wa kila kabila. Ndiyo maana Yeroboamu alihakikisha kwamba ukuhani wake bandia haukuwa wa wana wa Lawi, bali akaufanya ukuhani wake "wa watu wa daraja la chini kabisa, ambao hawakuwa wa wana wa Lawi."

Wana wa Lawii ni wale wanaosafishwa kwa moto kama ishara, au kama sadaka ya kutikiswa wakati wa mgogoro wa sheria ya Jumapili. Historia ya mgogoro wa sheria ya Jumapili katika siku za mwisho ilitolewa mfano na mgogoro wa mwaka 1863, wakati pembe ya Kiprotestanti iliyotambuliwa hivi karibuni iliunganishwa kisheria na pembe ya Kijamhuri. Tuna mstari mmoja zaidi wa historia wa kushughulikia kabla ya kuanza kupitia vifungu ambavyo tumetaja hivi punde.

Mstari huo ni mwaka 1856, na tutalishughulikia hilo katika makala yetu ijayo.

Kuja kwa Kristo kama Kuhani Mkuu wetu hadi Patakatifu pa Patakatifu, kwa ajili ya utakaso wa patakatifu, kama ilivyoletwa wazi katika Danieli 8:14; kuja kwa Mwana wa Adamu kwa yule Mzee wa Siku, kama ilivyoonyeshwa katika Danieli 7:13; na kuja kwa Bwana katika hekalu lake, kulikotabiriwa na Malaki, ni maelezo ya tukio lile lile; na hili pia limewakilishwa na kuja kwa bwana-arusi kwenye arusi, kama lilivyoielezwa na Kristo katika mfano wa wanawali kumi, wa Mathayo 25.